

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9Pc/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201441
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5319201441.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou v právnej veci navrhovateľky Z. A., nar. XX. X. XXXX, bytom XXX XX Č. A. Č. Č. XXX proti otcovi O. A., nar. XX. X. XXXX, bytom XXX XX G. D. G., G. Č.. XXXX o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e výživovaciú povinnosť otca O. A., nar. XX. X. XXXX na navrhovateľku Z. A., nar. XX. X. XXXX zo sumy 100,- € mesačne na sumu 200,- € mesačne počnúc od 27. 5. 2019, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

II. Vo zvyšku návrh navrhovateľky z a m i e t a .

III. M e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 6C/191/2010-30 zo dňa 26. 4. 2011 vo výroku o výživnom.

IV. Zameškané výživné na navrhovateľku za obdobie od 27. 5. 2019 do 6. 2. 2020 spolu v sume 1.673,59 € sa otcovi O. A., nar. XX. X. XXXX p o v o ľ u j e splácať v splátkach vo výške 20,- € mesačne k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca, doručený dňa 27. 5. 2019, sa navrhovateľka domáha voči otcovi zvýšenia výživného na tom skutkovom základe, že navrhovateľke sa zvýšili náklady na život a štúdium, nakoľko študuje na vysokej škole. Otec navrhovateľke už dlhodobo neplatí súdnym rozhodnutím ustanovené výživné v sume 100,-- €.

2. Podaním doručeným súdu dňa 27. 8. 2019 navrhovateľka doplnila podaný návrh a uviedla, že býva v rodinnom dome, kde okrem nej a jej mamy žijú ešte ďalšie dve rodiny a stará mama. Otec s nimi nežije už 9 rokov. Bezprostredne po rozvoде s matkou navrhovateľky sa odsťahoval ku svojej sestre do G. D. G.. Navrhovateľka sa s otcom kontaktuje, aj si zavolajú alebo sa stretnú, avšak vo väčšine prípadov nie je triezvy (má sklony k alkoholizmu) a nedá sa s ním kultivovane porozprávať. Otec navrhovateľku zvykne kontaktovať iba vtedy, ak požaduje splnenie jeho základnej rodičovskej a súdom priznanej povinnosti - zaplataenia výživného. Navrhovateľka má otca rada, mrzí ju, že sám nevyjadruje záujem o zlepšenie vzájomných vzťahov. Navrhovateľka je študentkou 2. ročníka Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce H. X. S. H., čo so sebou prináša zvýšené náklady. Navrhovateľka v nehnuteľnosti, v ktorej býva, nevlastní žiadny spoluvlastnícky podiel, rovnako ani matka v tejto nehnuteľnosti nevlastní žiadny spoluvlastnícky podiel. Navrhovateľka je vlastníčkou osobného automobilu značky Suzuki Baleno ročník 1997 a je

oprávnenou osobou z rozhodnutia Okresného súdu Čadca, sp. zn. 6 C 191/2010 zo dňa 26. 4. 2011 o pravidelné platenie výživného vo výške 100,-- € mesačne zo strany otca. Otec si však už 9 rokov neplní svoju vyživovaciu povinnosť argumentujúc, že si nemôže nájsť prácu. Navrhovateľka ako študentka dennej formy štúdia sa nemôže zamestnať na trvalý, či skrátený pracovný úväzok, snaží sa počas voľna a víkendov si privyrábať a finančne aspoň trochu odbremeniť matku. Matka pracuje ako opatrovateľka seniorov v Rakúsku, kde chodí na dvojtýždňové turnusy a jej mesačný príjem dosahuje približne 900,-- €, z čoho platí inkasá za dva telefóny vo výške 50,-- €, prispieva na domácnosť vo výške 200,-- €, platí navrhovateľke ubytovanie v H. v sume 99,-- €, prispieva navrhovateľke na stravu, ošatenie, či hygienické a zdravotné pomôcky.

3. Výdavky počas vysokej školy navrhovateľka špecifikovala na bývanie v sume 99,-- €, stravu v sume 100,-- €, ošatenie, hygienu v sume 30,-- €, zdravotnú starostlivosť v sume 20,-- € a ostatné výdavky v sume 30,-- €.

4. Otcovi bol návrh na začatie konania doručený dňa 19. 8. 2019. Lehota na vyjadrenie k podanému návrhu otcovi uplynula márne.

5. Vykonaným dokazovaním, a to výsluchom navrhovateľky, otca navrhovateľky, oboznámením listinných dôkazov založených v spisovom materiáli 9 Pc 10/2019, ako aj pripojeného spisu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 6 C 191/2010, mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 6 C 191/2010-30 zo dňa 26. 4. 2011 súd manželstvo rodičov navrhovateľky rozviedol, navrhovateľku v tom čase maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 100,-- € mesačne. Z obsahu spisového materiálu vedeného pod spisovou značkou 6 C 191/2010 vyplynulo, že v čase uvedeného rozhodnutia o výživnom bola navrhovateľka žiačkou 6. ročníka Základnej školy Č. - S. G.. Matka pracovala ako živnostníčka v Rakúsku, odkiaľ poberala aj rodinné prídavky. Mesačný príjem matky bol približne vo výške 800,-- €. Otec bol nezamestnaný, z evidencie úradu práce bol vyradený pre nespoluprácu.

7. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že je naďalej študentkou vysokej školy. Študentkou vysokej školy je od septembra 2018. Študuje denne. Naďalej študuje na H. X.. Pokračuje v štúdiu, čo predložila potvrdenie. Býva na priváte. Internát nedostala. O pridelenie internátu požiadala, avšak prišlo jej, že žiadosť o pridelenie internátu jej zamietajú, inak to nijako nezdôvodnili. Privát ju mesačne stojí 99,-- €. Na stravu v škole minie približne 20,-- € - 30,-- € týždenne. Cestovné, vlaky má zadarmo, iba občas, keď sú vlaky plné, tak sa platí 3,70 € jedna cesta. V škole chodievala pešo. Má náklady na oblečenie na prax, to v podstate má ešte zo strednej školy. Teraz si kupovala akurát blúzku na prax, za ktorú zaplatila 20,-- € a v prvom ročníku si kupovala skriptá. Na tieto vynaložila náklady v sume 60,-- €. V súvislosti so zdravotným stavom má náklady na zuby. Teraz za jeden zub, ktorý jej aj vyplňali, zaplatila 150,-- €. V spoločnej domácnosti žije s mamou, babkou, krstnou, tetou. Všetci vedú spoločnú domácnosť. Na domácnosť mama prispieva aj za ňu sumu 100,- € - 150,-- € mesačne. Otec výživné, ktoré mu bolo určené, neplatí. Naposledy jej zaplatil v minulom roku dva mesiace po 100,-- €, teda spolu 200,-- €. Od mája 2019, ako podala tento návrh, jej otec neuhradil nič. Matka je naďalej zamestnaná v Rakúsku ako opatrovateľka.

8. Otec so zvýšením výživného nesúhlasil. Uviedol, že je nezamestnaný, nie je evidovaný. Nie je evidovaný nezamestnaný z toho dôvodu, pretože potrebuje občianku a potom si vybaví živnosť a zamestná sa. Ako odišiel od F. B., čo ho prepustil, tak nemá žiaden príjem. Zatiaľ mu dáva jesť sestra a potom jej to bude musieť zaplatiť. Býva pri sestre a švagrovi. Vyživovaciu povinnosť má iba k navrhovateľke. Výživné na navrhovateľku neplatí. Keď bude zarábať, tak si bude výživné platiť. Pred zamestnaním F. B. chodieval po brigádach. Fajčí cigarety Golden. Jedna škatuľka cigariet stojí 3,40 € a táto mu vydrží na dva dni. Keď nemá peniaze, tak nefajčí. Naposledy fajčil pred dvoma mesiacmi. Alkoholické nápoje nepožíva. Je vyučený murár. Zdravotné ťažkosti nemá.

9. Otec následne vyslovil súhlas určením výživného vo výške 200,-- € mesačne počnúc od 27. 5. 2019. Súhlasil so splátkami zameškaného výživného.

10. Podľa potvrdenia H. X. S. H., Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce zo dňa 4. 4. 2019 je navrhovateľka v akademickom roku 2018/2019 študentkou 1. ročníka denného štúdia uvedenej fakulty.

11. Podľa oznámenia F. B., IČO: 34765085 zo dňa 12. 1. 2020 otec bol u menovaného zamestnávateľa zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti od 8. 7. 2019 do 31. 10. 2019. Pracovná morálka otca je neprimeraná, neplní si požadovaný pracovný výkon. Pracovný pomer bol ukončený z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 232 ods. 2 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak, súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. V zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť je ustálenou súdnou praxou chápaná ako schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Ak dieťa schopnosťou samostatne sa živiť nedisponuje, napríklad z dôvodu sústavnej prípravy na svoje budúce povolanie, má právo na výživné od svojich rodičov. Dieťa má právo spolupodieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a zároveň musí zodpovedať aj schopnostiam a možnostiam rodičov. Zmena už raz určeného výživného musí byť odôvodnená kvalifikovanou, podstatnou a trvalou zmenou na strane dieťaťa, resp. jeho rodičov, pričom výživné na plnoleté dieťa na rozdiel od maloletého dieťaťa možno priznať najskôr odo dňa začatia súdneho konania.

14. Súd skúmal, či u účastníkov daného konania takáto podstatná a trvalá zmena pomerov odôvodňujúca zmenu posledného rozhodnutia o výživnom nastala a zároveň, keďže predmetom daného konania je nárok na výživné na plnoleté dieťa, pri ktorom je vyživovacia povinnosť rodiča obmedzená na časové obdobie, po ktoré dieťa nie je schopné samo sa živiť, súd skúmal u navrhovateľky aj jej schopnosť samostatne sa živiť.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľka je študentkou denného štúdia Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce H. X. S. H.. Štúdium navrhovateľky mal súd preukázané navrhovateľkou predloženým potvrdením o štúdiu z uvedenej vysokej školy, ako aj výpoveďou navrhovateľky, ktorá potvrdila, že naďalej študuje na tejto vysokej škole. Zároveň otec štúdium navrhovateľky na vysokej škole žiadnym spôsobom nerozporoval. Štúdium navrhovateľky na uvedenej vysokej škole bolo preto v konaní nesporným. Toto denné vysokoškolské štúdium navrhovateľky je podľa názoru súdu okolnosťou, ktorá objektívne bráni navrhovateľke sa zamestnať, a tak si zabezpečiť vlastný zdroj príjmu, z ktorého by navrhovateľka mohla uspokojovať svoje základné životné potreby. Navrhovateľke preto naďalej prináleží status dieťaťa odkázaného svojou výživou na svojich rodičov. Súd preto ďalej skúmal, či na strane navrhovateľky a jej rodičov nastala podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu výšky naposledy určeného výživného. Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 6 C 191/2010-30 zo dňa 26. 4. 2011, ktorým rozhodnutím bol otec zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 100,-- € mesačne. Od tohto posledného rozhodnutia o výživnom uplynulo ku dňu rozhodovania súdu v danej právnej veci takmer 9 rokov, ktorá skutočnosť sama osebe predstavuje zmenu pomerov

odôvodňujúcu zmenu posledného rozhodnutia o výživnom. V čase tohto posledného rozhodnutia o výživnom navrhovateľka navštevovala 6. ročník základnej školy. Ku dňu rozhodovania súdu, ako už bolo uvedené, je navrhovateľka študentkou vysokej školy. So štúdiom na vysokej škole má navrhovateľka náklady na skriptá, oblečenie na prax. Tiež má náklady na ubytovanie v mieste štúdia. Náklady na nájom navrhovateľky predstavujú sumu vo výške 99,-- € mesačne. Výdavok na blúzku, ktorú navrhovateľka na prax zakupovala, boli vo výške 20,-- €. Okrem týchto nákladov má navrhovateľka aj náklady na stravu tak v H., kde navštevuje vysokú školu, ktoré náklady navrhovateľka vyčíslila vo výške 20,-- € - 30,-- € týždenne, t. j. 80,-- € - 120,-- € mesačne, ako aj v domácom prostredí. Rovnako má náklady na oblečenie, obuv, hygienické potreby, určité spoločenské a kultúrne vyžitie. Navrhovateľka v súvislosti so svojim zdravotným stavom naposledy vynaložila náklady na zubné ošetrovanie v sume 150,-- €. Na navrhovateľku je potrebné započítať aj pomernú časť nákladov spojených s bývaním v mieste jej bydliska, pretože prostredníctvom týchto nákladov navrhovateľka realizuje jednu zo základných životných potrieb, a to potrebu bývania. Uvedeným mal súd u navrhovateľky preukázanú podstatnú zmenu jej pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom, č. k. 6 C 191/2010-30 zo dňa 26. 4. 2011 odôvodňujúcu zvýšenie výživného. Matka navrhovateľky naďalej pracuje v Rakúsku ako opatrovateľka. Príjem dosahuje približne 900,-- € mesačne. Otec navrhovateľky rovnako ako v čase posledného rozhodovania o výživnom je nezamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Pracovný pomer u posledného zamestnávateľa F. B. bol ukončený pre porušenie pracovnej disciplíny. Otec je zdravý. Okrem navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť nemá. Porovnaním takto preukázaných potrieb navrhovateľky ako dennej študentky vysokej školy, ktoré potreby súd vyhodnotil ako v celom rozsahu odôvodnené, nie luxusné, s pomermi na strane jej rodičov, súd dospel k záveru, že výživné v sume 200,-- € mesačne zodpovedá potrebám navrhovateľky z hľadiska jej veku, štúdia na vysokej škole mimo miesta jej bydliska a zdravotného stavu. Zároveň uvedenú sumu výživného vo výške 200,-- € súd považoval za sumu, ktorej úhrada je v schopnostiach a možnostiach otca, a to i napriek tomu, že otec navrhovateľky zamestnaný nie je. Súd však s prihliadnutím k vyššie citovanému § 75 ods. 1 Zákona o rodine správanie otca, ktorý hoc je nezamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, závažný dôvod, pre ktorý evidovaný nezamestnaný nie je, otec neuviedol, ani nepreukázal a zo zamestnania u posledného zamestnávateľa bol prepustený pre porušenie pracovnej disciplíny, vyhodnotil ako správanie sa, ktorým sa otec zbavuje výhodnejšieho zamestnania, povolania. Otec aj svojim zaevidovaním do evidencie nezamestnaných by zvýšil možnosť získania zamestnania, a tým aj získania príjmu, z ktorého by mohol zabezpečiť uspokojovanie základných životných potrieb svojich i navrhovateľky, navyše keď na strane otca ani neboli zistené žiadne prekážky objektívne mu brániace sa zamestnať, ako je napríklad zlý zdravotný stav alebo osobne vykonávaná starostlivosť o maloleté dieťa. Naopak otec, ako sám vo svojej výpovedi uviedol, nemá zdravotné ťažkosti a okrem navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť nemá. Neboli preto zistené žiadne prekážky brániace tomu, aby sa otec zamestnal. Napokon otec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 6. 2. 2020 s určením výživného v sume 200,-- € na navrhovateľku súhlasil. Z uvedených dôvodov bol súd preto toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu navrhovateľky uvedenou sumou vo výške 200,-- € mesačne, a preto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca, č. k. 6 C 191/2010-30 zo dňa 26. 4. 2011 vo výroku o výživnom na navrhovateľku a počnúc od 27. 5. 2019, ktorým dňom začalo dané súdne konanie, zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke zo sumy 100,-- € mesačne na sumu vo výške 200,-- € mesačne a vo zvyšku navrhovateľkou uplatneného nároku na zvýšenie výživného návrh navrhovateľky zamietol.

16. Zameškané výživné na navrhovateľku za obdobie od 27. 5. 2019 do konca 6. 2. 2020 súd vyčíslil vo výške 1 673,59 € ako súčet pomernej časti zvýšeného výživného za mesiac máj 2019 v sume 32,25 € (zvýšené výživné v sume 200,-- € / 31 dní v mesiaci máj 2019 x 5 dní), zvýšeného výživného za mesiace jún 2019 až január 2020 spolu v sume 1 600,-- € (8 mesiacov x 200,-- € určené zvýšené výživné) a pomernej časti zvýšeného výživného za február 2020 v sume 41,34 € (zvýšené výživné v sume 200,-- € / 29 dní v mesiaci február 2020 x 6 dní), od ktorého súčtu súd neodčítal žiadnu sumu, nakoľko v konaní bolo nesporné, že v uvedenom období otec navrhovateľke na výživu neuhradil žiadnu sumu. Uvedené zameškané výživné súd s prihliadnutím k pomerom otca povolil otcovi splácať v splátkach po 20,-- € mesačne pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich tak, aby nebolo ohrozené ani uspokojovanie základných životných potrieb otca navrhovateľky.

17. Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

Právo podať odvolanie nemá tá strana sporu, ktorá sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdala.

Navrhovateľka nie je oprávnená podať voči rozsudku odvolanie z dôvodu, že sa práva podať odvolanie po vyhlásení rozsudku výslovne vzdala.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.